

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egy évre	180 Lei.
Fél évre	90 Lei.
Egy negyed évre ...	45 Lei.
Egy óra	15 Lei.

Hirdetések árszabás szerinti díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és Csanádi Egyesült Vas-
utak palotájában.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat
Bulevardul Regele Ferdinand I.
(József főherceg-utj) 22. szám.

TELEFON-SZAM 151.

ARAD, 1921.

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF.

Szerda, december 28.

Az aradi katolikus főgimnázium.

Az eltávozott Averescu kormány egyik legutolsó tette: az aradi római katolikus főgimnázium bezárása. Ez a tény Aradváros ötvenezernyi római katolikus lakosságában méltán keltett megütközést. A volt kormánynak ez a ténykedése nyilvánvalóan önhatalmu, mert a trianoni békeszerződés, illetve a nemzeti kisebbségekre vonatkozó függelék kétségbevonhatatlanul biztosítja minden felekezetnek kulturális jogait s semmiféle törvényt vagy rendeletet nem szabad hozni, amely a különböző felekezeteket kulturális működésében, nevezetesen minden rendű és rangú iskolák alapításában, fejlesztésében és működésében megakadályozza. Ezzel szemben azonban természetes, hogy az egyes felekezeteknek sem szabad az állam törvényei ellen tevékenységet kifejteniük.

Az aradi eset kapcsán már most fölmerül az a kérdés: összeütközésbe jutott-e az aradi katolikus főgimnázium az állam törvényeivel? Ez a kérdés annyival inkább előtérbe tolul, mivel az Averescu kormány azzal az indoklással záratta be ezt az intézetet, hogy huszonnégy növendékke belekeveredett (illetve annyi növendékét belekeverték) az Imre-pörbe. A hadbíróági tárgyalások során azonban valamennyi növendék ártatlansága kiderült. Micsoda szofizma kellett tehát ahhoz, hogy ugyanezért elmarasztalják magát az intézetet, amiben annak pörbe fogott növendékeit fölmentették? Hol itt a jog és hol a logika?

Meg vagyunk róla győződve, hogy az új kormány több jogérzettel és igazságosabb logikával fogja ezt a kérdést kezelni és mint Averescuék sok más rendeletét, ezt is hatályon kívül fogja helyezni. Ezzel tartozik az új kormány önmagának és Arad sok ezernyi katolikus polgárának. Ép ezért egészen biztosra vesszük, hogy a karácsonyi színet leteltével az aradi katolikus főgimnázium újból folytatni fogja kulturmunkáját. Erre garanciát nyújt egyrészt mindez a nyilatkozat, amely az új kormány egyes tagjai részéről a nyilvánosság elé került s mely mindmind igazságra való törekvésről beszél, másrészt garanciát látunk Erdély új miniszterének Bradi-

ceanu Cajus személyében, akiről köztudomásu, hogy a liberális nemzetiségi politika egyik legekspoznátabb híve. Ezekután ugy a kérdéses intézet, mint a sok száz érde-

kelt szülő, valamint ennek a területnek egész katolikus lakossága nyugodtan nézhet az új kormánynak ebben a kérdésben hozandó döntése elé.

Averescu támadást kezd Take Jonescu ellen.

(Koncentrációs kormány — vagy koncentrációs ellenzék.)

BUCURESTI. Take Jonescu felhívást intézett az összes pártok vezéréihez, hogy küldjenek ki egy egy megbízottat, hogy a legközelebbi napokban hozzáfoghassanak a választójogi törvényjavaslat meg szövegezéséhez. (RTI.)

BUCURESTI. Kormánykörökből származó értesülés szerint, a parlamenti pártok között, kivéve a liberálisokat és a szocialistákat, elvben létrejött a megegyezés. A választójogi javaslat legsürgősebb jelenleg, amely olyan természetű, hogy annak tárgyalásánál az összes politikai pártok résztvehetnek. Az Averescu párt nagyrésze csatlakozott ezen megegyezéshez úgy, hogy a többség biztosítottnak látszik. Másrészt a néppárt vezetői bizonyosak afelől, hogy a jelenlegi miniszterelnök, január 18-án már egyszerű magánember lesz. Argetoianu volt belügyminiszter véleménye szerint Take Jonescu nem is fog a parlament előtt megjelenni, mert január 17-ike előtt megbukik. De ha a kormány mégis be megy a parlamentbe, úgy ellene a sortüzet Averescu tábornok fogja megindítani, aki a kormány alkotmányos jellegét vitatva, bizalmatlansági indítványt fog tenni, s a plénum tisztázni fogja, hogy melyik vélemény a helyes. (RTI.)

BUCURESTI. A kisebbségi államtitkárság sajtó- és propaganda osztály igazgatójával Hraneckit nevezték ki. (RTI.)

BUCURESTI. Flondor holnap elutazik a fővárosból és ma hosszabban tárgyalta Take Jonescuvál, aki Vajdát is fogadta. (RTI.)

BUCURESTI. Flondor eredményes tárgyalásairól a következőket jelentik: Flondor azon törekvése, hogy koncentrációs kabinettet hozzon létre a pártok között, nem járt teljes sikerrel, de azt sem lehet mondani, hogy megghiúsult volna. Sikertelen ugyanis közös blokkba tömöríteni a nemzeti demokrata pártot, a progresszív pártot és az erdélyi nemzeti pártot, a melyeknek válasza ugyan még

nem érkezett meg, de az bizonyára igenlő lesz. Flondor környezete nagy diszkrecióval kezeli ezt az ügyet, de annyit sikerült mégis megtudni, hogy a megegyezés a pártok között kész. Ami a parasztpártot illeti, annak vezetői kijelentették, hogy nem lépnek be egy koncentrációs kormányba, amint azt tegnapelőtti nyilatkozatukban meg is indokolták, de egy ilyen kormányalakulattal szemben jóakaratu magatartást fognak tanúsítani és minden parlamenti támogatásban részesítik a választójogi reformtervezet megszavazása végett. Flondor tevékenységének eredménye. Flondor gyébként tegnap este Maniuvál, Vajdával és Popovicivál vacsorázott, azután pedig bukovinai birtokára utazott, ahonnan csak január tizedikén tér vissza. Visszaérkezése után igyekezni fog mindezen megállapodásait érvényesíteni. Amennyiben koncentrációs kormányt nem sikerül létrehozni, úgy koncentrációs ellenzék fog létesíteni és a parlamenti helyzetet teljesen tarthatatlanná teszi. (RTI.)

BUCURESTI. Vajda Sándor nagy érdeklődéssel várt audenciáját holnapra halasztották. (RTI.)

BUCURESTI. A parasztpárt ma értekezletet tart, amelyen Dob-

rescut kizárják a pártból. Valószínűnek tartják, hogy azután Dobrescu belép a kormányba. (RTI.)

BUCURESTI. A szocialistapárt tegnap ülést tartott, amelyen Tanasa, Sokor, Creicu és Ghembart beszéltek. Ezután a résztvevők Frim sírjához vonultak, ahol Ghembar beszélt az elhunyt emlékezetéről. Majd a tömeg tüntetés nélkül szétoszlott. (RTI.)

Megint Pasic.

(Vége a szerb kormányválságnak.)

BELGRÁD. A szerb kormány válság lezajlott és ugyszólván minden a régi maradt. Pasicnak sikerült leszerezni a demokratákat. Sándor király tegnap aláírta az új kabinet kinevezéséről szóló ukázt.

BELGRÁD. Az új kormány koalíciós alapon alakult meg. A kormányban résztvesznek a demokráta, a radikálisok, a muzulmánok és a szlovén agrár pártok. A kormány összeállítása a következő: Elnök és külügyminiszter Pasic, igazságügyminiszter Markovics, postaügyi miniszter Mladinovic, agrárreform miniszter Milatic, közmunkaügyi miniszter Mihucevics, közokt. ügyi miniszter Stancics, belügyminiszter Marinkovics, pénzügyminiszter Kumanuzi, közoktatásügyi miniszter Pribisevics, alkotmányügyi miniszter Vidkovic, munkaügyi miniszter Zorman, kultuszminiszter Koszeli, bányáügy Rafaelovics, közegészségügyi Kera Mehmedovics, ipar és kereskedelemügyi Spaho, földművelés Kuzel, hadügy Stoljevics. (RTI.)

— Diaz tábornok — vezér.
Róma. Az olasz király vezéri rangra emelte Diaz tábornokot.

Nagy tűz a bucurestii pályaudvaron.

Megindult a vizsgálat. — Tűzoltók és katonák megsebesültek

BUCURESTI. A nyugati pályaudvaron tegnap éjjel nagy tűz keletkezett. A pályaudvar raktár helyisége, az étterem és váróterem lángokban áll. A vonatok indulása elmaradt. (RTI.)

BUCURESTI. A nyugati pályaudvaron keletkezett tüzről a következőket jelentik: A tűz az állomás padlásán keletkezett rövidzárlat következtében. A tüzet reggel öt órakor vették észre, a mikor a lángok már átcsaptak a falakon. Az állomás közelében levő városnegyed lakossága között óriási pánik tört ki. A tűzoltóság a helyszínen termelt, de a lángok oly távolságra hatoltak, hogy az oltás a legnehezebb aka-

dályokkal folyt végbe. A tűzoltók a pályaudvar balszárnyát akarták megmenteni, ami megfeszített munka árán sikerült is. A beérkezett vonatokat visszatartották a pályaudvar közelében és természetesen, a nyugati pályaudvarról egyetlen vonatot sem indítottak. A kárt meg sem lehet állapítani. (RTI.)

BUCURESTI. Ma egész nap folyt a vizsgálat a nyugati pályaudvaron történt tüzesettel kapcsolatban. Ezen kívül pénztár vizsgálatot és ellenőrzést is tartottak. A tűz alkalmával két tűzoltó súlyosan megsebesült, két tiszt és két katona pedig égési sebeket szenvedett. (RTI.)

A népszövetség kivételt tesz.

(A magyar kormány újabb jegyzéke.)

BUDAPEST. A magyar kormány újabb jegyzéket küldött Genfben a kisantantnak a királypucss idején elrendelt mozgósítása miatt. A jegyzék állást foglal a népszövetség főtitkára válaszában ama megállapításával, hogy az egyezségi okirat megfelelő cikkelye csak akkor alkalmazható, ha vagy a szövetség egyik tagja tesz javaslatot, vagy azoknak az államoknak valamelyike intéz felszólítást a szövetséghez, amelyek között nézeteltérés támadt. A magyar kormány nem talált ilyen rendelkezéseket. Az a véleménye tehát, hogy a népszövetségnek, mint a béke legfőbb őrének nemcsak joga, de feladata, hogy konfliktus esetén közbenjárjon. A kormány emlékezteti a népszövetség tanácsát az ez év februárjában Costarica és Panama államok között kitört bonyodalom idején tanúsított magatartására, amikor minden felkérés nélkül járt közben. A népszövetség ezt a felfogását Magyarországgal szemben megváltoztatta.

Feloszlik

a zalaegerszegi internált-tábor.

BUDAPEST. Szerdán jelent meg a belügyminiszternek az amnesztia kiterjesztéséről szóló rendelete. Ebben a rendeletben a belügyminiszter a zalaegerszegi internált-tábor kiürítéséről, illetőleg feloszlásáról intézkedik. A rendelet szerint az internáltak újra otthon lesznek. Körülbelül ezren fognak kiszabadulni internált-ságból. Kivételek azok, akik a proletár diktatura alatt exponált szerepet játszottak, azonban közönséges büncselekményt nem követtek el.

BUDAPEST. Az amnesztia rendelet folytán 629 elítéltet és részben valamilyen cselekmény elkövetésével terheltet szabadon bocsátottak. A kegyelem alá eső többi ügy elintézése folyamatban van.

Sopron ujeve.

(Január 1-én kapja vissza Magyarországot.)

BUDAPEST. A M. T. I.-nak jelentik Sopronból, hogy a szövetségközi tábornoki bizottság karácsony napján a következő hirdetményt tette közzé a népszavazási terület átadásáról:

— A szövetségközi tábornoki bizottság igazolja a népszavazásnak a központi bizottság által december 13-án közétett eredményét. A nagykövetség tanácsa ezt az eredményt jóváhagyta. Ennek következtében és a velencei egyezmény értelmében a népszavazási terület Magyarország birtokába kerül. A magyar állam ezt a területet a szövetségközi tábornoki bizottságtól 1922. január 1-én veszi át. Sopron, 1921. december 24. Ferrario tábornok, a szövetségközi tábornoki bizottság elnöke.

Magyarországon rendezik a lei-tartozásokat.

(Kétszerannyi magyar korona, mint adósság.)

BUDAPEST. A Takarékpénztárak és Bankok Országos Egyesülete a kereskedelmi és iparkamarával megkezdte az előmunkálatokat a leu, dinár és lira tartozások rendezésére. Afizetés alapja a három év előtti genfi jegyzés. A magyar kereskedők az utódállamokhoz csatolt területekkel szemben fennálló tartozá-

saiktól úgy szabadulhatnak, ha tartozásaik fejében kétszerannyi magyar koronát fizetnek, mint amennyit az adósságuk kitesz. Sürzős közgazdasági érdek siettetti a Romániával és Jugoszláviával fennálló pénzügyi kérdések rendezését, mert ez előfeltétele az intenzív gazdasági érintkezésnek.

Két vasuti szerencsétlenség Karácsonykor

(Kisiklott tehervonatok. — Két halott, több sebesült.)

Súlyos vasuti szerencsétlenség történt a vasárnapról hétfőre virradó éjszaka az arad-teuisi (tővisi) vasútvonalon. Iliénél (Marosillye) az erdélyi Arad felé haladó tehervonat hibás váltóállítást következtében kisiklott. Több kocsi lezuhant a pályáról és számos kocsi egymásra futott. A kisiklott és egymásra futott tehervonatok teljesen elpusztultak. Az egymásra rohanó waggonok a pályát is annyira megrongálták, hogy majd egy egész napig szünetelt a vasuti forgalom a vonalon. A romok eltakarítása és a pálya rendbehozatala tegnap délig tartott. A kár igen jelentékeny, a kisiklásnak azonban szerencsére emberáldozata nem volt. Az erdélyi személyvonat, mely-

nek hétfőn reggel kellett volna Aradra érkeznie, csak az elmúlt éjszaka éjfél előtt néhány perccel érkezett meg.

Hétfő reggel még más helyen is történt vasuti szerencsétlenség, amelynek emberáldozata is van. Resicán singörbülés következtében a Timisoarara haladó személyvonat kisiklott és több kocsi felfordult. A vasuti szerencsétlenség következtében az eddigi jelentések szerint két ember meghalt és többen megsebesültek. Az Aradra induló timisoarai vonat két órással késéssel indult el tegnap, mert be kellett várnia a kiküldött segélyvonat visszaérkezését, amely az utasokat Timisoarara szállította.

A magyar külpolitika. Román hajlandóság a közeledésre.

BUDAPEST. Gróf Bánffy Miklós külügyminiszter tudósítónk előtt tett nyilatkozatában sajnálatos állapotot állapítja meg, hogy Magyarország ezidő szerint az összes szomszédos államokkal kereskedelmi-politikai tekintetben szerződésen kívüli állapotban van. A háború óta az első állam, amelyvel az árucseré és forgalmi egyezményt megkötötték Ausztria. A változott viszonyok miatt ezt az egyezményt felmondották és politikai okok játszottak közbe, hogy az egyezmény újja születése érdekében nem köthettek megállapodást. A csehszlovák köztársaság kiküldötteivel folytatott tárgyalások különböző okok miatt nem jártak kívánt sikerrel. A végleges megállapodások a szénre, lisztre és csereforgalomra

szorítottak, szorítottak. Román kormánykörökben újabban határozott hajlandóság nyilatkozik meg a gazdasági tárgyalásoknak Magyarországgal való felvételére. Örömmel honorálják ezt a hajlandóságot és remélhetők, hogy a megbeszélések rövidesen megindulnak. Legkevesebb a közeledés gazdaságpolitikai téren Jugoszlávia részéről. Remélhetőleg a portorosei konferencia határozatainak morális súlya nem marad hatástalanul. Ausztria és Csehszlovákia a szerződéses viszony életbeléptetésére nyilatkoztatták készségüket. Magyarország, amely a határozatok kezdeményezője volt, bizonyára nem fog akadályokat gördíteni a portorosei konferencia által ajánlott gazdasági közeledés útjába.

Gróf Bethlen és a szocialisták

(A iranciák üdvözlik a kibékülést.)

BUDAPEST. Gróf Bethlen István miniszterelnök a szociáldemokratákkal kötött egyezségről tudósítónk előtt így nyilatkozott: — Történelmi szükség volt a megegyezés, amelyből a nemzeti termelés fokozását, az összhang és a társadalmi harmonia megteremtését várom. A szociáldemokrata munkásság bizonyára honorálja az egyezséget azzal, hogy nemzetközi összeköttetéssel a külföld nagyrészenek rosszvéleményét megváltoztatja.

PÁRIS. A polgári sajtó élénk meglepődéssel közli, hogy a magyar kormányzókörök kibékültek a munkásosztállyal. A szocialista és a kommunista sajtó tartózkodó, a kibékülés ösztönzésében azonban kételkedik.

Kifosztott postásnő.

(Rablómerénylet az országúton.)

Tegnapelőtt a nadlac-pecicai országúton Zimmermann Erzsébet, aki több éven át a nadlaci posta vezetője volt, kocsin hazafelé tartott Tornyára. A postakezelőnőt ugyanis elhelyezték Nadlacról és mielőtt új állását Sajtyán elfoglalta volna, hazament szüleihez. Magával vitte összes ruháit és minden holmiját, mert nem volt szándéka Nadlacra visszatérni. — Nadlac és Pecica között egy huszonnyolc kilométeres kocsit kell megtenni, amit a kezelőnő a rokonai által küldött kocsin egyik rokona társaságában tett meg. Dél után öt óra tájban Nadlac és Szemlak között három fegyveres ember

megállította a kocsit. Az egyik a kocsisra emelte puskáját, a másik a bennülőket fenyegette, harmadik ember pedig leszedte Zimmermann Erzsi összes holmiját, amit egy ké-szenlében álló kocsira raktak fel. A három ember felült a kocsira és Nadlak irányában elhajtott. A postakezelőnő Pecicán jelentést tett a csendőrségnek, amely nyomban telefonált Nadlacra, de még ezideig nem sikerült a vakmerő bandát elfogni.

Valami készül Madeirában.

FUNCHAL. Madeirában, az exkirályi pár száműzetése helyén valami készül. Gróf Hunyady József, az exkirály hadsegéde vissza szándékozik térni Magyarországra. Az exkirályi pár zárkóztottan él és csak Vieira de Castro bankárt fogadja, aki állítólag még sokat fog szerepelni a magyar lapokban. Amíg az exkirályi gyermekéhez utazik, újságíróknak lehetetlen hozzáférni az exkirályhoz, kíséretéhez és bizalmasaihoz.

Karácsonvi nyilatkozatok.

BUDAPEST. Gróf Apponyi Albert tudósítónk előtt nyilatkozott a választójogról és kijelentette, hogy közeleb áll a Friedrich féle választójoghoz, mint a Wekerle féle. A férfiak választójogát az irni-olvasni tudáshoz kötné. A nők választójogát magasabb korlátokhoz és bizonyos képességekhez kötné. Így például a családanyáknak adna választójogot.

BUDAPEST. Friedrich István egy hírlapíró előtt tett nyilatkozatában kijelentette, hogy Magyarországon csak a legimitás diadalrajtásával lehet rendet teremteni. Nagyatádi Szabó István azt fejtegette egy hírlapíró előtt, hogy a kisgazdák nem akarnak osztályuralmat. Ő hajlandó pártot alakítani a nagybirtokosokkal és az intelligenciával, de azt kívánja, hogy ezek magukévá tegyék a kisgazdák elveit, hogy ez által a polgári demokrácia érvényesülhessen.

Bécsi ur Aradon.

Habos kávé! A bécsiek ezt csak almukban ha látják és legelőjebb akkor élvezik, ha lejönnek hozzánk Aradra. Hogy élnek is ezzel a habos kávéval, azt a minap az egyik aradi kávéházban volt alkalmunk látni. Egy idevelődött bécsi ur csak úgy habzsolta s bizonyára azt gondolta:

— Einmal is keimmal! (vagyis dupla vagy semmi.)

Megrendelte és elfogyasztotta tehát a második adag habos kávé is. S mikor fizetésre került a sor, félnék bizalmatlansággal megkérdezte a főurat: fizethet-e osztrák koronával? A főur aki nagy elfoglaltsága mellett valutázik is, igenlő választ adott. Az osztrák ur erre kiszámította, hogy két habos kávéért, melyért a mi pénzünk szerint 4 lei 40 bani jár 670 osztrák koronát kell a mai árfolyam szerint fizetnie. De a bécsi ur gavallér volt s nem vette figyelembe, hogy a „bacsis este oprix” és megtoldotta a fizeléseget még 50 osztrák korona borralalóval is. Így került egy habos kávé Aradon 360 osztrák koronába.

Templomszentelés.

(Balan metropolita beszéde.)

Fényes ünnepek keretében folyt le vasárnap délelőtt a román székesegyház felavatása. Az ünnepség reggel 8 órakor kezdődött. A helyőrség diszszázada hosszú sorfalat alkotott a székesegyház előtt. Balan sibiui metropolita az Aradra érkezett püspökökkel és a papsággal 9 órakor indult el a székesegyház felől. A menet élén diákok haladtak, utánuk a papság, majd az aradi helyőrség, azután a megyei és városi hivatalok vezetői következtek. A Piata Catedralein (Thököly-téren) levő emelvényen Balan metropolita végzte a felszentelési szertartást. A felszentelés után a menet háromszor megkerülte a templomot, majd a metropolita keresztjével megkopogtatta a templom főbejáróját, amely vilamos körték és kandelláberék fényében ragyogott. A templomban mise után Balan metropolita magas szárnyalású beszédet mondott, majd Pap I. János aradi püspök mondott szép ünnepi beszédet. A felszentelési ünnepség délután 2 órakor ért véget. Délután fél négy órai kezdettel a vendégek tiszteletére magyszabású banket volt a Fehér Kereszt nagytermében.

A tiszteletbeli címek.

(Jóváhagyást kell kérni a kormánytól.)

A belügyminisztériumtól rendelet érkezett ma a megyei prefektúrára, mely a tiszteletbeli állások címeinek használatára vonatkozólag intézkedik. A rendelet szerint a belügyi és az igazságügyi minisztériumok egyetértőleg elhatározták, hogy azok, akiknek a magyar rezsim alatt adományozták a tiszteletbeli főügyész, stb., főorvos stb. címet, ezt táblákon, névjegyeken stb. csak akkor használhatják, ha azt a román kormány megengedte. Akik már a román rezsim alatt kaptak ilyen címet azoknak természetesen nem kell külön jóváhagyás. A rendelet büntetést is helyez kilátásba, amennyiben még is használnák jóváhagyás nélkül a tb. címet. Azt, aki a magyar kormánytól kapta a címet és engedély nélkül használja, a kihágási törvény 145. paragrafusában értelmében címbitorlásért 2000 lei pénzbüntetéssel sújtják.

— A segesvári Petőfi-szobor. Budapest. Kiskunfélegyháza város lakossága mozgalmat indított, hogy a segesvári Petőfi szobrot, amelyet jelenleg a budapesti ércöntőben őriznek, Kiskunfélegyházán állítsák fel Petőfi szülőháza előtt. Beadványt intéztek a kultuszminisztériumhoz és a Petőfi Társasághoz, hogy a szállítási és a felállítási költségekről Kiskunfélegyháza polgársága fog gondoskodni. Egyben a város 50.000 koronát ajánlott fel a Petőfi háznak.

Nem törlik el a vagyondót. Behozatali szabadság.

BUCURESTI. A Román Távirati Irodát illetékes helyről felhatalmazták annak közlésére, hogy a vagyondót nem fogják el törölni, mint ahogy ezt egyes lapok közölték. A kormány csak az adótörvények érvényét függeszti fel, hogy bizonyos módosítást sokat eszközöljön a törvényeken, de ezek a módosítási munkálatok viszont csak az adóvallomások benyújtása és a statisztikai adatok feldolgozása után válnak majd lehetségesek.

BUCURESTI. A kereskedelmi és iparkamarában csütörtökön nagy értekezlet lesz az ország iparkamaráinak részvételével. Az értekezleten megjelenik Oromulni

kereskedelmi miniszter is, aki expozét tart a gazdasági helyzetről és kifejti azon intézkedéseket, amelyek a helyzet javítása érdekében szükségesnek tart. (RTI.)

BUCURESTI. Az ipar és kereskedelmi minisztériumban működő beviteli bizottság befejezte az új beviteli szabályzat elkészítését és jóváhagyás céljából a miniszterelnök elé terjesztette. A szabályzat szerint igen sok cikket szabaddá tettek a behozatal tekintetében, másokat pedig megszüntetett illetékeknek vetnek alá. Ugyanilyen változtatásokat fognak eszközölni a kiviteli szabályzaton. Mindkét szabályzat január 15-én életbe lép.

Románia békében akar élni Magyarországgal

(Látogatás a budapesti román, cseh és jugoszláv követségeken.)

BUDAPEST. Az Aradi Közlöny tudósítója meglátogatta a cseh, román és jugoszláv követségeket. A cseh követsége arra a kérdésre, hogy a cseh állam miként igyekszik megvalósítani a por-torosei határozatokat, ezt a választ kapta:

— Előbb ratifikálni kell a határozatokat. Hogy mikor lép életbe a rendes kereskedelmi forgalom, az a jövő kérdése. A teherforgalom megkönnyítésére nézve már történtek lépések. Hihetőleg hamarosan megoldódik az utlevél kiadás problémája is. Az utlevél kiadása tényleg hosszadalmas, de a mai rendelkezések így kívánják. A megszakított gazdasági tárgyalások újból való felvétele lesz hivatva megoldani ezt a kérdést. A követsége végül kijelentették, hogy a Mária Terézia szobor lerombolása nem a magyar művész, hanem Habsburgok emléke ellen irányult.

A román követsége kijelentették, hogy nem adhatnak politikai felvilágosítást, mert Románia most azon dolgozik, hogy Magyarországgal minden félreértést elsimítsa. Arra a kérdésre, hogy miért nem engedik át a határon a ma-

gyar könyveket, azt a választ kapta, hogy szóvá fogják tenni a belügyminisztériumban. A magyar újságokat azért nem engedik Erdélybe, mert román lapok sem mehetnek Magyarországra. Ezt a kérdést kölcsönös megegyezéssel lehet rendezni. Románia békében kíván élni Magyarországgal és a jövőben jó szomszédja óhajt lenni.

A szerb követ jelenleg Belgrádban időzik és helyettese kijelentette tudósítónk előtt, hogy táviratok már rendben mennek Magyarországból Szerbiába. Telefonozni még nem lehet, mert a huzalokat elvágta. Az utlevelek kiváltása sok kellemetlenséggel jár, de a követség mindent elkövet, hogy könyvnyitásokat tegyen a közönségnek. A követség főképp a bolsevista ügynökök ellen védekezik. Arra a kérdésre, hogy miért tiltották ki Szerbiából az összes magyar lapokat, azt a választ kapta, hogy nem tiltották ki azokat. Végül arra a kérdésre, hogy miért tiltották ki Szerbiából a magyar könyveket, a követségi titkár azt válaszolta, hogy Ujvidéken sok magyar könyvet látott.

Milyen italok gyárthatók?

(Előadás az új élelmiszer ellenőrzési szabályzatról.)

A Kereskedelmi és Iparkamara meghívására az aradi állami kémiai laboratórium igazgatója, dr. Meszlényi Emil fővegyszerész ismertető előadást tartott hétfőn az új élelmiszer ellenőrzési szabályzatról. Érdekesen fejtegette az új szabályzat létrejöttének indokait és az általános rendelkezéseket, azután a meg nem felelő áruk megsemmisítéséről és debaturálásáról, végre pedig az eddigiektől teljesen eltérő eljárási szabályokat. Áttérve az egyes élelmiszerek és italfélék részletes tárgyalására, megemlítette a szesznek és szeszitaloknak forgalombahozataláról szóló általános szabályokat, majd pedig azt a rendelkezést, mely tiltja a szesz és szeszitaloknak mesterséges

esszenciákkal hideg uton való készítését és csupán oly természetes szesz és szeszitalok forgalombahozatalát engedélyezi, melyek sajátos íze, szaga és egyéb specifikus tulajdonságai a nyersanyagul szolgált gyümölcsök, növényrészek stb. erjedéséből és az ezt követő lepárlásból származnak. Így pl. semmi más módon gyártott rumot nem szabad forgalomba hozni, mint azt, amely cukornádából vagy cukornádelemből készült, sőt tilos bármilyen anyagot készíteni, forgalomba hozni, vagy felhasználni, mely szeszoldathoz keverve annak a rumhoz hasonló ízt, szagot vagy egyéb sajátos tulajdonságot kölcsönöz. Foglalkozott azután a megengedett mesterséges szesz italokkal, melyek alkoholos folyadékoknak illatos növényrészekkel való lepárlása által illetve koncentrált növényi illatok-

nak meleg uton szeszben való felvétele által nyerhetők. Ezekkel kapcsolatban a szesz italok és élelmiszerek színezésére engedélyezett festő anyagokat is ismertette.

A nagy anyagnak, mely egyetlen előadás keretében nem tárgyalható le, csak első része ez: a második rész, mely a szesz italok és élelmiszerek számára előállított illatok, illó olajok és festő anyagok előállításával foglalkozó gyárak és a szesz italok készítését üző lepárlók létesítésének feltételeivel és üzemével kezdődik és felöleli az összes egyéb élelmiszerekre vonatkozó szabályokat, folyó hó 28-án szerdán délután 5 óra 30 perckor kezdődő előadásában fogja ismertetni a kamara nagytermében dr. Meszlényi Emil fővegyszerész. Az előadás minden egyes aradi élelmiszer és fűszerkereskedőt, bortermelőket és kereskedőket, teigazdasággal, szesz előállításával és feldolgozásával foglalkozó vállalat annyival inkább érdekel, mert — mint említettük — a szabályzat január 1-én életbe lép és az egészségügyi hatóságoknak kötelességük az ellenőrzést az új rendelet értelmében megkezdeni. Az előadásra a Kamara minden érdeklődőt szívesen lát.

HIREK.

— Felkérjük azon t. előfizetőinket, akiknek előfizetésük december hó 31-én lejár, hogy az előfizetést még ebben az évben megújítani szíveskedjenek, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

— Az új sigurantia főnök a főpolgármesternél. Popescu János az aradi sigurantia új főnöke lo-vag Reu Illés helyettes vezérfelügyelő kíséretében ma meglátogatta dr. Robu János főpolgármestert és bejelentette, hogy átvette a sigurantia vezetését.

— A legfelsőbb tanács ülése. Páris. A legfelsőbb tanács ülését véglegesen január 6-ra tűzték ki és 12-ig tart. Utána az antant-külgügyminiszterek párisi konferenciája következik, amely 10. és 12-ike között lesz. Ezen a konferencián a kelet problémáit tárgyaljuk.

— Vissza a német kárpótlással. Bucuresti. A kormány megtette az intézkedéseket, hogy az összes ellenséges államok azon alattvalóit, akik a német hatóságoktól kárpótlást kaptak a román állam számlájának terhére, bíróság elé állítsák, ha nem fizetik azonnal vissza a kártérítés összegét. (R. T. I.)

— Kormányválság Ausztriában. Bécs. A lanai egyezmény a nagynémetek körében oly elkeseredést okozott, hogy legutóbbi ülésükön elhatározták a kormányból való kilépésüket. A nagynémetek kezében van a belügyi árca. Mivel a lanai egyezmény határozatainak végrehajtása részben a belügyminiszterre is hárulna, a miniszter beadja lemondását.

Női és leányka felöltők mélyen leszállított árban kaphatók PLESZ GYULA ruha-áruházában.

Arad, Str. Col. Pirtol (Vörösmarty-u.) 3. A színház épület hátsó bejáratával szemben. — Carakül plüsh kabátok minden beszállásban újra érkeztek. 4892

56 kigr. Paplanosoknak és szabóknak
Watta
50 Lei. Posztó, Atlasz, Cordok
Zeugok Flanelek és Bélésárak,
valamint Passzományárak

Megérkeztek
3 waggonnal
KLEIN & Co.
Warnsdorf. 4907

Vezérképviselő Romániára.
Neumann I. Satu Mare
Leszállító bank

Apró hirdetések.

Levelés.

"TET-A-TET"-nak levele van Wallinger hirdetőjében. csak a nekem küldött levél jellegén adják át. 11273

SZERDÁN hatkor nem lehettem a kívánt helyen, mert levelét későn kaptam. Kérem közölje a Közönségnek, mikor találkozhatunk. Diszkrét barát. 11273

FÜGGETLEN csinos hölgy díszkrét barátságát keresi urtombor. Havi 600 leiel támogatom. Leveleket találka megjelölésével "Keztesben" jellegén Wallinger hirdetője továbbít. 11274

Alkalmazás.

TANULÓ felvételt Kneszer papirkereskedésében Strada Tudor Vladimirescu (Dobó-utca) 1. 5051

SZEDŐ-NYOMÓ, aki "Viktória"-gépen dolgozni tud árszabályon felüli fizetéssel felvételt. Cim: Wallinger hirdetőjében. 11274

INTELLIGENS 29 éves jobb iparos nő, felügyelői vagy pénzbeszedői állású váltal azonnalra. Cim Kelet hírlapiroda 11431

URIDIVAT szakmában jártas kereskedősegéd alkalmazást keres. Cim: Wallinger hirdetőjében 11275

MAZÓ, 24 éves nő, ki a likör bor és szesz szakmában huzamosabb idő óta működik nagy likörgyárnál állását hasonlóval felcserélné. Beszél románul, magyarul és németül. Leveleket Kelet hírlapirodába "Szakember" jellegre. 11432

PENZTÁRNOKNÓT intelligens leányt keresünk Cim Kelet hírlapiroda. 11432

HÁZVEZETŐNŐNEK, vagy bejáró főzőnők ajánkozik intelligens nő. Cim: Wallinger hirdetőjében. 11274

DEUTSCHES intelligentes verlässliches Fräulein wird gesucht zu zwei grösseren Kindern. Französische sprache und Klavier Kenntnisse beforzugt. Adresse bei Wallinger anons-büro. 11273

KISASSZONYT, aki német levelésben is jártas, keresek. Gáspár, Str. Horia (Széchenyi-utca) 1. 5062

Lakás.

CSINOSAN bútorozott különbejárta szobát keresek. Salamon Lipót Str. Kálvin János-utca 50. 11432

Vétel és eladás.

MOTORFÜRESZ teljesen új, 15.000 leielért eladó Cim: Wallinger hirdetőjében. 11276

SZIKVIZGYÁRTÓ gép és hozzávaló felszerelés eladó. Bővebbet Rácz József szikvizgyár Arad, Strada Episcopul D. Radu (Magyar-utca) 4. 5030

IGAZGYÖNGYÖS antik arany ékszer-garnitúra teljesen új, finom damaszt asztalneműek kézhimzésű új corsettek, mellények eladók. Strada Consistorului (Batthyány-utca) 3. 5057

SELYEMPAPLAN, plümo vánkospapric, vidra ridikül, autóbunda, sziliszkinbunda két colliér 100 darab hermelt eladó. Vargáné Strada Pescarului (Thököly Imre-utca) 29. 11211

FÉRFI TÉLIKABÁT alig használt, finom anyagból középtermőre eladó Cim a kiadóhivatalban. 5059

TELJESEN új ebédlő eladó Str. Consistorului (Batthyány-utca) 19. ajtó 4. 5055

KERESEK megvételre használt, vagy hibás cséplőgépet 6 lézektől 20 évesig. Cim Wallinger hirdetőjében. 11274

ELADÓ 8-as Máv. cséplő-garnitúra teljes felszereléssel, kifűző szijakkal. Cim: Wallinger hirdetőjében. 11274

ÚJ NYAKKENDŐK kaphatók megrendelve darabja 12—18 lei. Bittér Marikánál Piața Catedralăi (Tököly-tér 5a) 11337

ELADÓ 10 kocsis buzaszalma 3000 Lei. Cim: Tatár Imre Bokszeg, Kontratópuszta. 11432

EGY INGAÓRA toalette tükör, képekerek üveggel, több más tárgyak eladók. Piața Catedralăi (Tököly-tér) 5a. 5061

FRAKK mellényel korcsolya, művészi üvegek, könyv-ritkaságok, szőnyeg, fűzőcső tükör eladók. Cim Wallingeré. 11276

KERÉKPÁR szabadonfutó jó gummikkal eladó. Cim: Wallinger hirdetőjében. 11276

ZONGORA rövid keresztűros, megvételre keresetlik. Cim Wallinger hirdetőjében. 11275

EGY szép nagy Meidinger kályha eladó. Cim Kelet hírlapiroda. 11430

SZÁZNEGYVEN cm. SZÉLES férfi ruhaszővet 85 Leielért kapható STRASSER divatruházában szemben a Lutheránus-templommal. 4664

DIVATLAPOK legújabb bécsi francia divatképekkel szabásmintával Leu 5.— Kneszer papirkereskedésében Str. Teodor Vladimirescu (Dobó-utca.) 10671

JÓL ELADHATJA MŰTÁROVAIT képeit, porcellán-, bronz és márványfiguráit szőnyegeit török kendőit antik bútorait zongoráját, modern dísztárgyait japán vázáit, régiségeit ha karácsony előtt elviszi a Szépművészeti Szalonba Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) Ortutay-palota. 11401

A KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK beszerzése előtt okvetlenül látogassa meg a Szépművészeti Szalont. Értékes, szép és ritka műtárgyak egész tömege képezi a kiállítás anyagát, mely izléses elrendezésével méltán kiérdemli a látogatók csodálatát. Megtekinthető egész nap az Ortutay-palotában. 11391

NYERSBORKÓVET veszek minden mennyiségben Irom Arnold Arad, Str. Grigorie Alexandrescu (Bercesényi-utca) 39. sz. 10655

KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK árulással vászárakban legolcsóbban a Salon Artistique-ben (Fischer Eliz-palota.) 11045

Uzletek.

JÓFORGALMU belvárosi vendéglő sürgösen eladó. Cim: Wallinger hirdetőjében. 11275

Ingatlan.

ELADÓ olcsó árban Str. Iernei (Tél-utca) 4. számú 14 lakásos bérház. Egy szobás lakás átvehető. Felvilágosítást Str. Virginia Hotoran 9c) alajt. 4961

BÉKÉES GYULAN levő ház eladó. Értekezni Strada Abatorului (Vágóhid-utca) 26. szám. 5052

STRADA ABATORULUI (Vágóhid-utca) 26. számú 2 szobás modern újonnan épített ház eladó. 5053

Oktatás.

ANGOL NYELVMESTERT keresek. Cim a kiadóban. 500

DIFFERENCIÁL és Integrálszámításra, geometriára szabadkézi rajzra tanít műegyetemi hallgató. Cim kiadóban. 5054

FELNŐTTEK és gyermekek német nyelv tanításával foglalkozom. Cimeket a kiadóhivatalába kérem. 5042

Különféle.

ELVESZETT vasárnap éjjel az Apolló-színházról Bul. Regele Ferdinand (Boros Bényi-térig) tula ezüst óra tiszta láncsal. Mivel emlék, megtalálója magas jutalom ellenében adja le Kovalevik Lenkei-utca 20. alá. 5058

BERBEVETELRE keresek egy zongorát, pianót vagy harmoniumot. Cim: Wallinger hirdetőjében. 11274

ELVESZETT Boulevardul Carol I. (Erzsébet-körút) és Strada Consistorului (Batthyány-utcai) utvonalon egy ezüst karkötő-óra Becsületos megtaláló jutalom ellenében Strada Consistorului (Batthyány-utca) 19. adja le Steiner-nél. 5056

Kereskedelmi és adóügy.

nagy gyakorlattal bíró
fiatal ügyvéd

jövövalapítás céljából bárhol bármilyen megfelelő állást vállal. Nyelvismerete magyar, német, kezdő román. Megkeresések "Ambiciózus" jellegre Wallinger hirdetőjébe küldendők. 11274

Ujból érkezett.

egy wagon friss
vöröshagymát

kilógramonként 6 Lei-vel árusít.

Fischer

Piața Catedralăi (Tököly-tér) 7. sz. 5060

Izletes házi koszt

kapható jutányos árban a 4791

"Tóth étkezdébe"
Str. I. L. Caragiale (Caiky Gergely-utca) 9

Bőrök

fekete zsiros, viksos és bokez Krupon és lábas talpak. Sziggyártó blank és húzó bőrök, la minőség elsőrendű gyártmányok

mélyen leszállított árban szerezhetők be

Ioan Kalász János

bőrkereskedésében ARAD, Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) 13. 4832

Legolcsóbb CZETTEL-nél a caransebesiournér. Strada Matei Corvin (Hunyadi-utca) 2. sz.

Fabrica de bere din Aradulnou (Ujaradi sörgyár).
Gyártás pilseni és müncheni módra békebell anyagokból. :Az aradulnou (ujaradi) sör elsőrangú.
Főraktár Aradon: **OPPENHEIMER és SCHWARCZ, str. Eminescu (Deák F.-u.) 8.**